

Силабус
навчальної дисципліни
Геометрія
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма **Середня освіта (математика)**
Спеціальність **014 Середня освіта (Математика)**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Рівень вищої освіти **перший**

Викладач	Мацюк Василь Васильович
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/maczyuk-vasyl-vasylovych/
Контактний тел.	098-083-69-90
Е-mail викладача:	vasyl.matsyuk@gmail.com / vv_matsyuk@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Очне проведення: непарний тиждень, четвер, 13:00-14:15. Контроль самостійної роботи: через MOODLE (https://edu.bdpu.org/) Дистанційне проведення: парний тиждень, четвер, 13:00-14:15. Контроль самостійної роботи: через MOODLE (https://edu.bdpu.org/) Дистанційні консультації та індивідуальні заняття: Zoom. Приєднатися до конференції Zoom: https://us02web.zoom.us/j/4571190694?pwd=Gsq9AtGTIIRU2tCqHmiB1Nk8lZKi3b.1 Ідентифікатор конференції: 457 119 0694 Код доступу: 935689

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6 / 180	28	32	110	екзамен

Семестр: IV.

Мова навчання: українська

Ключові слова: перетворення, група перетворень, рухи площини, афінні перетворення, векторний простір, пряма, площина, квадрики, проєктивна геометрія, кривина, дотична.

Мета та предмет курсу: формування у студентів цілісної системи знань про геометричні об'єкти та їх властивості, розвиток просторового та абстрактного мислення, опанування сучасних методів геометрії (зокрема групового підходу) та підготовка до професійної діяльності вчителя математики; основні теоретичні положення та практичні навички курсу геометрії педагогічного вишу.

Програмні компетентності та програмні результати навчання.

№ з/п	Програмні компетентності		Програмні результати навчання
1.	загальні	ЗК-2. Здатність учитися, здобувати нові знання й уміння.	ПР-5. Здатний розв'язувати задачі різних рівнів складності шкільної математики.
2.		ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.	
3.	фахові	ФК-2. Здатність застосовувати на практиці знання з фундаментальних, соціальних і прикладних наук, сучасні методики та технології з метою формування в учнів предметних компетентностей.	
4.		ФК-12. Здатність до рефлексії, самовдосконалення, до прийняття рішень щодо подальшого професійного розвитку.	

Зміст курсу.

Змістовий модуль 1. Перетворення площини і простору (груповий підхід)

1.1 Поняття відображення множини. Композиція відображень. Оборотні відображення. 1.2. Група перетворень множини. Приклади груп перетворень площини і простору. 1.3. Група рухів площини (евклідова група): означення, властивості. 1.4. Класифікація рухів площини: перенесення, обертання, симетрії. 1.5. Теорема про два види рухів. Подання рухів як композицій симетрій. 1.6. Матричне задання рухів. Ортогональні групи $O(2)$, $SO(2)$. 1.7. Рухи простору. Ортогональна група $O(3)$. 1.8. Афінні перетворення. Афінна група. 1.9. Подібність. Група подібностей. 1.10. Інваріанти перетворень. 1.11. Орбіти і стабілізатори (інтуїтивно). 1.12. Застосування групового підходу до розв'язування задач.

Змістовий модуль 2. Аналітична геометрія у просторі

2.1. Вектори у просторі. Лінійні операції. 2.2. Скалярний, векторний і змішаний добуток. 2.3. Рівняння площини. 2.4. Рівняння прямої у просторі. 2.5. Взаємне розміщення прямих і площин. 2.6. Кути між прямими і площинами. 2.7. Відстані у просторі. 2.8. Геометричні місця точок.

Змістовий модуль 3. Поверхні другого порядку

3.1. Загальне рівняння квадрики. 3.2. Канонічні форми поверхонь другого порядку. 3.3. Класифікація квадрики. 3.4. Основні типи поверхонь (еліпсоїд, гіперболоїди, параболоїди). 3.5. Перерізи поверхонь площинами. 3.6. Перетворення координат. 3.7. Інваріанти квадрики.

Змістовий модуль 4. Елементи проєктивної геометрії

4.1. Проєктивна площина. 4.2. Точки та пряма на нескінченності. 4.3. Проєктивні перетворення. 4.4. Подвійне відношення точок. 4.5. Перспективні відображення. 4.6. Основні теореми (оглядово)

Змістовий модуль 5. Елементи диференціальної геометрії

5.1. Параметричне задання кривих. 5.2. Дотична і нормаль. 5.3. Кривина кривої. 5.4. Геометричний зміст похідної.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять).

Студентоцентроване навчання, яке проводиться у формі лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять, індивідуальних занять, консультацій, самостійного навчання тощо.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність.

Лекційні аудиторії, спеціалізовані кабінети, комп'ютерні класи, лабораторії з відповідним обладнанням, бібліотеки, читальні зали, гуртожиток, локальна комп'ютерна мережа з виходом в Інтернет, зона Wi-Fi.

Вільний доступ до фондів бібліотек, читальних залів, інформаційних ресурсів Інтернету та локальної мережі, навчальних матеріалів у віртуальному освітньому просторі університету, електронна підтримка освітнього процесу через систему Moodle, спеціалізоване обладнання лабораторій, програмне забезпечення кабінетів комп'ютерної математики.

Система оцінювання та вимоги:

накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: контрольні роботи, тестування, письмові та усні экзамени, поточний контроль.

Система оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
78-89	B	добре
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	задовільно
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Борисенко О. А. Аналітична геометрія : підручник. — Х. : Основа, 1993. — 336 с.
2. Борисенко О. А. Диференціальна геометрія і топологія / Олександр Андрійович Борисенко. — Х. : Основа, 1995. — 304 с.
3. Булдигін В. В., Грушка Я. І., Кушнір І. М. Лінійна алгебра та аналітична геометрія : навч. посіб. — К. : ТВіМС, 2011. — 400 с.
4. Кадубовський О. А., Плєсканьова Л. Г. Аналітична геометрія : навч. посіб. : у 2 ч. — Слов'янськ : ДДПУ, 2018. — Ч. 1. — 200 с.
5. Рудавський Ю. К., Костробій П. П., Луник Х. П., Уханська Д. В. Лінійна алгебра та аналітична геометрія : підручник. — Л. : Бєскід Біт, 2002. — 260 с.

Додаткові

6. Атанасян Л. С., Базылев В. Т. Геометрия. Учеб. пособие для студентов физ.-мат. фак. пед. ин-тов. В 2 ч. Ч. 2. / Левон Сергеевич Атанасян, Вячеслав Тимофеевич Базылев. — М. : Просвещение, 1987. — 352 с.
7. Дифференциальная геометрия, топология, тензорный анализ : Сб. задач / Н. И. Кованцов, Г. М. Зражевская, В. Г. Кочаровский, В. И. Михайловский. — 2-е изд., перераб. и доп. — К. : Выща шк., 1989. — 398 с.

8. Дороговцев А.Я. Математичний аналіз: У 2 ч. – К.: Либідь, 1994. – 364 с.
9. Осадча Л. К. Лінійна алгебра та аналітична геометрія : навч. посіб. — Рівне : НУВГП, 2020. — 212 с.

Інтернет-ресурси

<http://www.edu.kiev.ua> – освітянська мережа України;

<http://www.udl.org.ua> – українська система дистанційного навчання;

<https://edu.bdpu.org/> – середовище електронної підтримки навчання БДПУ Moodle;

<https://dspace.bdpu.org/> – репозитарій відкритого доступу (архів наукових та освітніх матеріалів Бердянського державного педагогічного університету);

<https://drive.google.com/drive/folders/0ByJRQi6pU9mETkNkOWh2aEF1clU?usp=sharing> – навчальні матеріали факультету ФМКТО БДПУ;

<http://bdpu.org/opp/bakalavr/> – освітньо-професійні програми підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти;

<http://catalog.bdpu.org/cgi-bin/wfinder.cgi?{F79FE79A-D41D-4FE4-A096-019CAE2DA00D}&2&mode=AdvSearch&> – електронний каталог бібліотеки БДПУ.